LIETUVOS MUZIEJŲ KELIAS

2020

PROGRAMA

NACIONALINĖS KULTŪRINĖS TAPATYBĖS FORMAVIMO IR PUOSELĖJIMO PROGRAMA „TĖVYNĖS IEŠKOJIMAS“
(Skiriama Lietuvos Respublikos atkūrimo trisdešimtmečiui pažymėti)

LIETUVOS KRAŠTOVAIZDŽIAI: **KALNŲ IR KALVŲ KULTŪRINIAI REGINIAI**

ISTORINĖSE SOSTINĖSE liepos 3–6 d.

DZŪKIJOJE liepos 10–19 d.

SUVALKIJOJE (SŪDUVOJE) liepos 24–26 d.

MAŽOJOJE LIETUVOJE liepos 31–rugpjūčio 9 d.

ŽEMAITIJOJE rugpjūčio 10–30 d.

AUKŠTAITIJOJE rugsėjo 2– 25 d.

Kalnai ant kalnų, ė ant tų kalnų
Kalnai ir maži kalneliai.
Tenai Lietuva per amžius buvo,
Kaip sako mūsų seneliai

/Antanas Baranauskas. Dainu dainelę. 1857/

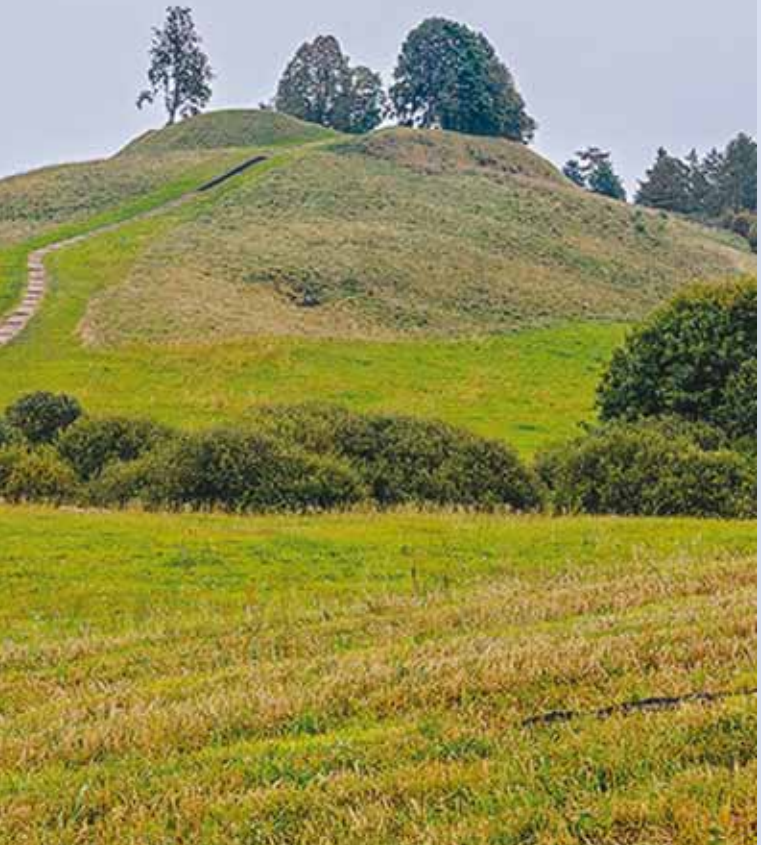

Septynerius metus į įvairius renginius ir veiklas visoje Lietuvoje kvietęs bendras muziejų projektas „Lietuvos muziejų kelias“ 2019 m. pradėjo antrąjį plėtros etapą – trimetę nacionalinės kultūrinės tapatybės formavimo ir puoselėjimo programą „Tėvynės ieškojimas“. Naująją „Lietuvos muziejų kelio“ programą įkvėpė Nobelio literatūros premijos laureatas ir Lietuvos garbės pilietis Česlovas Milošas (Czesław Miłosz) – vienas didžiųjų XX a. rašytojų, itin jautriai ir tauriai išreiškęs Tėvynės ieškojimo temą, savo kūryba pasauliui apibūdinęs Lietuvos kraštovaizdžius ir jo niekad nepalikusias gimtojo krašto dvasias. Naujoji programa „Tėvynės ieškojimas“ skiriama Lietuvos Respublikos atkūrimo 30-mečiui 2020 m. pažymėti.
„Lietuvos muziejų kelio“ 2019 m. renginių programa kvietė ieškoti Tėvynės per temos „Vandenų kultūrinė atmintis“ vaizdinius ir juos aktualizuojančias veiklas. 2020 m. siekiama pasižvalgyti nuo kalnų, kalvų, priekalnių, piliakalnių ir bokštų į erdves, į jų kultūrinį atminimą dailėje, muzikoje, folklore, fotografijose, kitose meno ir istorijos formose. Lankytojai kviečiami nuo Birutės kalno Palangoje žvelgti su Maironiu, nuo Juodojo kalno į Raigardo slėnį – Mikalojaus Konstantino Čiurlionio akimis, nuo Aušrakalnio – Vinco Mykolaičio-Putino, nuo „Laimės žiburio“ kalvos – Jono Biliūno akimis. Antanas Baranauskas yra apdainavęs aukštąją Lietuvą: „Kalnai ant kalnų, ė ant tų kalnų kalnai ir maži kalneliai“ („Dainu dainelę“, 1857 m.). Šių aukštųjų kultūros topografijos erdvių aktualizavimui ir kultūriniam perskaitymui ir skiriamas 2020 m. „Lietuvos muziejų kelias“ (LMK).
Tradiciškai devintus metus vyksiantis LMK projektas turėjo prasidėti gegužės 18-ąją – Tarptautinę muziejų dieną, tačiau karantinas dėl koronaviruso Covid-19 pandemijos pakoregavo tiek LMK renginių programos turinį, tiek įgyvendinimo grafiką. Šiais metais LMK prasideda Valstybės dienos išvakarėse ir vyks tik nacionalinis projekto ciklas – **30 kultūrinių susitikimų** ant garsiausių istorinių Lietuvos kalnų ir kalvų, turinčių išskirtinę kultūrinę reikšmę ir meninį įprasminimą. Siekiant lankytojų saugumo, renginiai organizuojami tik atvirose erdvėse ir, esant galimybei, tik savaitgaliais (penktadienį, šeštadienį, sekmadienį).

Programa sudaryta pagal kultūros kelio logiką atitinkantį 30 objektų maršrutą. Daugiau kaip 40 kultūros ir gamtos paveldą puoselėjančių Lietuvos institucijų aktualizuos etninius pasakojimus, profesionaliojoje meno kūryboje slypinčius literatūros, dailės, muzikos, folkloro vaizdinius, atskleis įvairias istorijos detales ir kvies susitikti ant trisdešimties žymiausių Lietuvos kalvų, kalnų ir piliakalnių. Valstybės dienos išvakarėse kelionę pradėję Lietuvos širdyje Vilniuje ant Gedimino pilies kalno, ją tęsime kitose istorinėse Lietuvos sostinėse – Kernavėje, Trakuose ir Kaune. Toliau pagal susiformavusias tradicijas „Lietuvos muziejų kelias“ nusities per visus etnografinius regionus: aplankę Dzūkiją, suksime į Sūduvą, Mažąją Lietuvą, Žemaitiją ir Pasaulinės turizmo dienos išvakarėse, rugsėjo 25-ąją, kelias baigsis Aukštaitijoje muziejų bendruomenės sueiga prie Liudiškių kalvos ir Jono Biliūno „Laimės žiburio“.

Visų Lietuvos muziejų vardu kviečiu leistis į Tėvynės ieškojimus, plačiąja prasme pažįstant šalies kraštovaizdžius ir atrandant turtingus kultūrinius reginius.

Raimundas Balza
Lietuvos muziejų asociacijos vadovas, valdybos pirmininkas

Liepos 3–6 d.

ISTORINĖSE SOSTINĖSE

LIEPOS 3 D. (PENKTADIENIS)

12.00. „Lietuvos muziejų kelio“ programos „Lietuvos kraštovaizdžiai: kalnų ir kalvų kultūriniai reginiai“ atidarymo renginys ir Vilniaus miesto savivaldybės šv. Kristoforo kamerinio orkestro koncertas (meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Barkauskas) ant Gedimino pilies kalno.

Koncerte dalyvauja Veronika Povilionienė, Paulina Bakšaitė (saksofonas), Kęstutis Vaiginis (saksofonas).
Programoje: lietuvių liaudies dainos, F. Gossec'o, E. Elgar'o, Ch. Gounod, J. Jurkūno, J. Naujalio kūriniai.

Renginys nemokamas
Organizatoriai: Lietuvos nacionalinis muziejus, Arsenalo g. 1, Vilnius, tel.: (8 5) 262 7774, (8 5) 262 9426;

Lietuvos muziejų asociacija, Šnipiškių g. 3, Vilnius, tel. (85) 279 0918, mob. tel. 8 684 23 404

Susitikime prie Gedimino pilies bokšto, Arsenalo g. 5, Vilnius.
Koordinatės 54° 41' 12" š. pl., 25° 17' 27" r. ilg.

LIEPOS 4 D. (ŠEŠTADIENIS)

18.00. Poezijos valanda Kernavėje

Renginyje Juditos Vaičiūnaitės eiles skaitys aktorė Aldona Vilutytė, saksofonu improvizuos Kazimieras Jušinskas. Vakaro metu atgis tolimos praeities magija.

Poetės kūryboje susipynę tolimos priešistorės, Lietuvos istorijos vaizdiniai ir dabarties išgyvenimai prabyla archeologinių radinių, istorijos įvykių ir asmenybių, senojo baltų tikėjimo dievybių kalba ir panardina į stebuklingą poetinio žodžio nušviestą praeities pasaulį...

Renginys nemokamas
Organizatorius: Kernavės archeologinės vietovės muziejus, Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direkcija, Kerniaus g. 4A, Kernavė, Širvintų r., tel. (8 382) 47 371

Susitikime prie Kernavės medinės koplyčios (Kerniaus g. 6), rezervato piliakalnių apžvalgos vietoje. Koordinatės 54° 53' 3.31" š. pl., 24° 51' 8.05" r. ilg.

LIEPOS 5 D. (SEKMADIENIS)

15.00. Kultūros popietė „Trakų Aukų kalno kultūrinė atmintis“

Renginys kviečia pažvelgti į Trakus kitaip – išvysti miestą nuo Aukų kalno, ant kurio ir buvo jo užuomazga – kunigaikščio Kęstučio įsakymu pastatyta pilis. Sekmadienio popietę mistiški kanklių garsai kvies lipti ant droviai už mūrų stūksančios kalvos, lyg skraiste prisidengusios vešlia lapija. Lipdami ant kalno eisime į savo ir miesto praeitį – prie ištakų. Kartu panirsime į vieno iš svarbiausių Lietuvos piliakalnių istorinę praeitį – regėsime kylančią naują Salos pilį, egzotiškais gyvūnais garsėjantį žvėryną,

Gedimino kalnas Vilniuje. Gyčio Grižo nuotr.

sąmokslininkų žudomo Žygimanto Kęstutaičio agoniją, gynybines sienas griaunančias karo mašinas, besiformuojantį Mažąjį miestą, statomas šventyklas ir vienuolynus... Pajusti didybę ir šios vietos kultūrinę svarbą padės Trakų istorijos muziejaus darbuotojų – istorikų ir archeologo pasakojimai, bendri literatūriniai skaitymai ir sutartinių dainavimas su folkloro ansambliu „Kūlgrinda“. Vėliau pakviesime į režisieriaus, istoriko Algio Kuzmicko dokumentinio filmo „Lietuvos pilys: mitai, legendos ir tikrovė“ peržiūrą.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Trakų istorijos muziejus, Kęstučio g. 4, Trakai, mob. tel. 8 611 85 612

Susitikime prie Aukų kalno Trakuose.
Koordinatės 54° 38' 48" š. pl., 24° 56' 16.4" r. ilg.

LIEPOS 6 D. (PIRMADIENIS)

12.00. Ekskursija ant Pelėdų kalno „Auksinis Žaliakalnio trikampis“

Vienoje gražiausių Kauno vietų – Pelėdų kalno papėdėje stūkso medinis namukas, tapęs Žaliakalnio legenda ne tik dėl nuo jo atsiveriančios nuostabios panoramos, bet ir dėl to, kad jame gyva didžio žmogaus, kūrėjo Juozo Zikaro dvasia. Ekskursijoje būsite supažindinami su žmogaus, spinduliavusio atsidavimą savo mokiniams ir meilę Tėvynei, ugdžiusio savo vaikuose didelę pagarbą žmonėms, „Laisvės“ statulos, Pirmosios nepriklausomybės laikų monetų autoriaus, gyvenimu. Išgirsite apie dvi ypatingas moteris, be kurių nebūtų išlikęs šis vienas autentiškiausių Žaliakalnio namukų. Taip pat dalinsimės Pelėdų kalno kultūrinės praeities prisiminimais ir pasakojimais. Ekskursiją veda Rasa Ruibienė. Trukmė: 1,5–2 val.

Renginys nemokamas. **Būtina išankstinė registracija**
tel. (8 37) 22 32 05.
Organizatorius: Nacionalinio Mikalojaus Konstantino Čiurlionio dailės muziejaus Juozo Zikaro namai-muziejus, Juozo Zikaro g. 3, Kaunas

Susitikime Juozo Zikaro namuose-muziejuje (Juozo Zikaro g. 3, Kaunas).

LIEPOS 10 D. (PENKTADIENIS)

14.00. Kultūros popietė „ O ant to kalno...“ Birštone

Vytauto kalnas – Birštono vizitinė kortelė. Renginio metu pasakosime apie piliakalnio istorinę praeitį, mitologinius klodus, kalno svarbą šiandienos kurorto veiklai. Renginyje minimus istorinius faktus lydės poeto Justino Marcinkevičiaus mintys ir poezija, bendri paskaitymai su Alytaus teatro aktoriais. Skambės Birštono ir aplinkinių kultūros centrų meno kolektyvų dainos ir instrumentinė muzika.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Birštono muziejus, Vytauto g. 9, Birštonas, tel. (8 319) 65 605

Susitikime ant Vytauto kalno Birštone.
Koordinatės 54° 35’ 49” š. pl., 24° 2’ 1” r. ilg.

LIEPOS 11 D. (ŠEŠTADIENIS)

14.00. Teatralizuotas renginys „Punios piliakalnis. Nuo istorijos iki legendos“

Renginyje piliakalnio fotografijų parodą pristatys ir kelionėje į praeities laikus lydės „pilies kunigaikštis“. Lankytojų lauks konkursas, kurio metu reikės ieškoti archeologinių radinių, atsakyti į klausimus, žaisti senovinius žaidimus. Nugalėtojų lauks apdovanojimai!

Renginys nemokamas
Organizatorius: Alytaus kraštotyros muziejus, Savanorių g. 6, Alytus, mob. tel. 8 685 29 932

Susitikime ant Punios piliakalnio (Punios sen., Alytaus r.).
Koordinatės 54° 30’ 43” š. pl., 24° 5’ 25” r. ilg.

LIEPOS 12 D. (SEKMADIENIS)

12.00. Ekskursija „Merkinė amžininkų akimis: pilis ir miestas, piliakalnis ir miestelis“

Ekskursijoje supažindinsime su Merkinės piliakalniu, jo reikšme istoriniam Merkinės miestui, Lietuvos Didžiajai Kunigaikštystei ir Pirmosios Lietuvos Respublikos metui. Amžininkų atsiminimai, Merkinės miesto ir seniūnijos istoriniai, kartografiniai dokumentai liudija apie gamtinius, urbanistinius vietovės pokyčius. Senosios Lietuvos valstybės romantizmo epochoje ir atsikuriančios Lietuvos valstybės laikotarpiu Merkinės piliakalnis buvo svarbus valstybės ir tautos kovos už išlikimą simbolis. Ekskursijos metu bus kalbama ir apie piliakalnyje ir aplinkui atliktus archeologinius tyrimus, piliakalnių atsiradimą ir išsaugojimą.

Renginys nemokamas
Organizatoriai: Merkinės krašto muziejus, S. Dariaus ir S. Girėno a. 1, Merkinė, tel. (8 310) 39 136;
Dzūkijos nacionalinio parko direkcija, Vilniaus g. 3, Merkinė, mob. tel. 8 619 62 358

Susitikime ant Merkinės piliakalnio (Merkinė, Varėnos r.). Koordinatės 54° 9’ 30” š. pl., 24° 11’ 0” r. ilg.

LIEPOS 18 D. (ŠEŠTADIENIS)

11.00–17.00. Ekskursija muziejuje ir pažintinė išvyka „Savarankiškas pažinimo takas „Raigardas“

Ten, kur Nemunykštis įteka į Nemuną, stūkso Juodasis kalnas. Nuo kalno viršūnės atsiveria puiki panorama: mėlyni Nemuno vingiai, vaiskiai žaliu kilimu pasipuošęs Raigardo slėnis, tolumoje matyti pušimis ir krūmais apaugęs Užubalio kalnas.

Renginio dieną kiekvienas lankytojas, apsilankęs Mikalojaus Konstantino Čiurlionio namuose-muziejuje, gaus pažintinio tako „Raigardas“ lankstinuką. Pagal jį galės savarankiškai aplankyti M. K. Čiurlionio namus-muziejų ir Raigardo slėnį. Lankstinuke atras išsamią informaciją apie muziejų ir M. K. Čiurlionio triptiką „Raigardas“, Raigardo slėnio legendas, žemėlapio nuorodą, kaip nuvykti į slėnį, M. K. Čiurlionio tapybos kūrinio linijinį piešinį ir kryžiažodį.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Mikalojaus Konstantino Čiurlionio memorialinis muziejus, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio g. 35, Druskininkai, tel. (8 313) 52 755

Susitikime M. K. Čiurlionio memorialiniame muziejuje ir Raigardo slėnyje, Švendubrės k., Druskininkų sav. Koordinatės 53° 58’ 51.6” š. pl., 23° 56’ 9.6” r. ilg.

LIEPOS 19 D. (SEKMADIENIS)

16.00. Literatūros ir muzikos popietė „Mes – žmonės Lietuvos“ ant Rudaminos piliakalnio

Nuo Rudaminos piliakalnio, skambant liaudies dainoms ir poezijos posmams, žvelgsime į puikius Dzūkijos kraštovaizdžius: rytuose banguojančias kalvas, dunksančius miškus, dailius Rudaminos bažnyčios bokštus, o vakaruose – į atsiveriančias Sūduvos lygumas. Aktorius Petras Venslovas skaitys dr. Jono Basanavičiaus tekstus apie didingą Lietuvos praeitį, Česlovo Milošo, Adomo Mickevičiaus, Oskaro Milašiaus, Sigito Gedos, Justino Marcinkevičiaus kūrinius apie tėvynės meilę. Priesakai ir posmai Lietuvai pinsis su senovinėmis dainomis, atliekamomis Lazdijų kultūros centro Būdviečio laisvalaikio salės folkloro kolektyvo „Radastėlė“.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Lazdijų krašto muziejus, Seinų g. 29, Lazdijai, tel. (8 318) 52 726

Susitikime ant Rudaminos piliakalnio (Rudamina, Lazdijų r.).
Koordinatės 54° 16’ 56” š. pl., 23° 26’ 29” r. ilg.

Rudaminos piliakalnis Lazdijų r. Aldo Liaukaus nuotr.

Liepos 24–26 d.

SUVALKIJOJE

LIEPOS 24 D. (PENKTADIENIS)

16.00. Literatūrinė popietė ant Aušrakalnio

Pilotiškių kaime stūkso Aušrakalnis, aprašytas garsiausiame Vinco Mykolaičio Putino kūrinyje „Altorių šešėlyje“. Visus neabejingus rašytojo kūrybai kviečiame susitikti ant rašytojo mėgto kalnelio ir prisiminti geriausius autoriaus kūrinius.

Renginys nemokamas
Organizatoriai: Vinco Mykolaičio-Putino gimtoji sodyba-muziejus, Prienų krašto muziejus, Pilotiškių g. 12, Pilotiškių k., Naujosios Ūtos sen., Prienų r., mob. tel.: 8 608 02 893, 8 652 99 077;

Marijampolės krašto ir Prezidento Kazio Griniaus muziejus, Vytauto g. 29, Marijampolė, tel. (8 343) 54 575

Susitikime Vinco Mykolaičio-Putino gimtojoje sodyboje-muziejuje (Pilotiškių g. 12, Pilotiškių k., Naujosios Ūtos sen., Prienų r.).
Koordinatės 54° 33’ 0” š. pl., 23° 42’ 21.6” r. ilg.

LIEPOS 25 D. (ŠEŠTADIENIS)

15.00. Susitikimas ant Kušliakalnio kalvos

Pasimatykime Jono Basanavičiaus išvaikščiotose pievose, legendomis ir istoriniais pasakojimais apipintoje vietoje, kur mūsų tautos patriarchui sužibėjo būsimos ateities vizija. Vykdami į renginį nepamirškime užsukti į Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centrą-muziejų, kur veiks Kęstučio Inkratos fotografijų paroda „Gražios mūsų kalvos ant žemelės delno...“

Renginys nemokamas
Organizatoriai: Jono Basanavičiaus gimtinė, Lietuvos nacionalinis muziejus, Gimtinės g. 17, Ožkabalių I k., Bartninkų sen., Vilkaviškio r., tel. (8 342) 69 365;

Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centras- muziejus, Dvaro g. 6, Paežerių k., Šeimenos sen., Vilkaviškio r., tel.: (8 342) 46375, (8 342) 46 268

Susitikime Jono Basanavičiaus gimtinėje, Gimtinės g. 17, Ožkabalių I k., Bartninkų sen., Vilkaviškio r.
Koordinatės 54° 29’ 49.2” š. pl., 22° 59’ 34.8” r. ilg.

Aušrakalnis. Juozo Kamensko nuotr.

LIEPOS 26 D. (SEKMADIENIS)

10.00. Pažintinė ekskursija „Sūduvos Kernavė“

Piliakalnių kompleksas netoli Sudargo miestelio istorine, archeologine ir kultūrine prasme laikomas svarbiausiu po Kernavės. Viduramžiais čia būta vienos svarbiausių gynybinių pilių kovose su kryžiuočiais, o šiandien lankytojų akis džiugina nuo penkių piliakalnių atsiverianti Nemuno juostos mėlynė. Žygio metu aplankysime ne tik visus čia esančius piliakalnius, bet ir kitas Sudargo krašto istorines vietas, išgirsime žilą senovę menančius pasakojimus.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Zanavykų muziejus, Beržų g. 3, Tubelių k., Lukšių sen., tel. (8 345) 45 635, mob. tel. 8 650 85 035

Susitikime prie Sudargo (Grinaičių) piliakalnių komplekso, Balnakalnio g., Grinaičių k., Sudargo sen., Šakių r.
Koordinatės 55° 2’ 51” š. pl., 22° 38’ 47” r. ilg.

Kušliakalnio kalvos. Kęstučio Inkratos nuotr.

Sudargo piliakalniai. Juozo Kamensko nuotr.

Liepos 31–rugpjūčio 9 d.

MAŽOJOJE LIETUVOJE

LIEPOS 31 D. (PENKTADIENIS)

18.00. Pokalbis-paskaita „Kuršių nerijos kraštovaizdis – kūrėjų įkvėpimo žemė“ ant Uošvės kalno Nidoje

Gležna pušelė išlinkusiu kamienu, žemiau žvejų namai, dešinėje pusėje Kuršių marios ir tolumoje Bulvikio ragas – toks Nidos gamtovaizdis, atsiveriantis nuo Uošvės kalno Skruzdynėje, XIX a. pabaigoje–XX a. pirmoje pusėje dailininkų ir fotografų pradėtas vadinti „itališku vaizdu“. Šį Nidos gamtovaizdį tapė daugelis čia dirbusių dailininkų, iš jų: B. F. Behrendt'as, E. Wirth, W. Riemann'as, M. Pechstein'as, E. Mollenhauer'is ir kiti. 1930 m., Thom'ui Mann'ui pasistačius vasarnamį ant Uošvės kalno, „itališkas vaizdas“ pradėtas sieti su rašytojo vardu. „Tas vietas reikia pamatyti, kaip Italiją ar Ispaniją“, – teigė rašytojas.

Pasakos Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto istorikė dr. Nijolė Strakauskaitė.

Renginys nemokamas
Organizatoriai: BĮ Neringos muziejai, Skruzdynės g. 17, Nida, tel. (8 469) 52 260

Susitikime Tomo Mano namelyje ant Uošvės kalno, Skruzdynės g. 17, Nida.

LIEPOS 31 D. (PENKTADIENIS)

18.00. Teatralizuotas renginys „Atminties ugnis“ ant Rambyno kalno Bitėnuose

Ant legendomis apipinto Rambyno kalno Vydūno misterijos dvasioje uždegsime atminimo deglus žymiausiems Mažosios Lietuvos kultūros ir politikos veikėjams, išgirsime jų balso įrašus, Mažosios Lietuvos dainas, dalyvausime Vydūno skaitymuose.

Renginys nemokamas
Organizatoriai: Pagėgių savivaldybės Martyno Jankaus muziejus, Martyno Jankaus g. 5, Bitėnai, tel. (8 441) 42 736, mob. tel. 8 656 15 021;

Šilutės r. Kintų Vydūno kultūros centras, Kuršių g. 22, Kintai, tel. (8 441) 47 379

Susitikime ant Rambyno kalno (Bitėnai, Lumpėnų sen., Pagėgių sav.). Koordinatės 55°5'16.07" š. pl., 22°1'17.79" r. ilg.

Ant Alkos kalno Juknaičiuose. Areto Pociaus nuotr.

RUGPJŪČIO 2 D. (SEKMADIENIS)

15.00–18.00. Kūrybinės dirbtuvės „Smėlis, kalvos ir paveikslai“ Juodkrantėje

Susitikimas su parodos „Briedis kopose ir kiti Kuršių nerijos animalistiniai motyvai“ kuratoriais, ekskursija parodoje, pokalbis apie Nidos dailininkų koloniją, kūrybinės dirbtuvės.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus Prano Domšaičio galerija, Liepų g. 33, Klaipėda, mob. tel. 8 616 16 550

Susitikime Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus Pamario galerijoje, Liudviko Rėzos g. 3, Juodkrantė, Neringa.

RUGPJŪČIO 5 D. (TREČIADIENIS)

16.00. Teatralizuota ekskursija „Žvalgantis nuo Juknaičių Alkos kalno“

Išvykoje prie Alkos kalno klausysimės „Ramytės“ ansamblio dainų, pasakojimo apie Alkos kalno struktūros pokyčius ir kalvos reikšmę priešistorinėms bendruomenėms, apie kalną kaip jaunimo pasilinksminimų vietą naujaisiais laikais. Dainuosime kartu, mokysimės eiti ratelį, klausysimės senovės padavimų.
Pasakojama, kad ant kalno buvo aukuras ir kunigaikščio rūmai, kuriuose gyvenęs valdovas su dukra Laimute. Gyventojams apsikrikštijus, senieji dievai įnirto ir per vieną puotą žmonės ir pastatai su dideliu trenksmu kalne prasmego.
Senovėje ši vieta garbinta vietos gyventojų. Pasak padavimų, kiekvienas praeidamas nusiimdavęs kepurę ir sakydavęs: „Labas vakaras, ponas Alkos kalne“. Jei žmonės to nedarydavę, nematoma ranka numušdavusi nuo galvos kepurę.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Šilutės Hugo Šojaus muziejus, Lietuvininkų g. 4, Šilutė, mob. tel. 8 602 02 967

Susitikime ant Juknaičių Alkos kalno (Juknaičių sen., Šilutės r.). Koordinatės: 55°17' 52" š. pl., 21°33' 33" r. ilg.

RUGPJŪČIO 7 D. (PENKTADIENIS)

18.00. Teatralizuota ekskursija „Legendų takais“

Skambant legendoms ir dainoms, lydimi archeologų dr. Jono Genio, prof. habil. dr. Vlado Žulkaus ir Romos Songailaitės, žvalgysimės po šlovingą **Eketės piliakalnio** ir jo gyventojų praeitį. Programoje dalyvauja Slengių daugiafunkcio centro-mokyklos etnomuzikavimo studijos nariai ir kapela „Martvežiai“.

Eketės piliakalnis stūkso aukštame dešiniajame Eketės krante, netoli santakos su Akmena-Dane. Piliakalnio vardas siejamas su 1252 m. Kuršo žemių dalybų akte ir 1285 m. istoriniuose šaltiniuose minima Eketės (Akute, Acheté) vietove, datuojamas II–XIII a. Radinius saugo Lietuvos nacionalinis muziejus.

Renginys nemokamas. **Būtina išankstinė registracija** tel. (8 46) 41 05 27, mob. tel. 8 601 01 082
Organizatorius: Klaipėdos miesto savivaldybės Mažosios Lietuvos istorijos muziejus, Didžioji vandens g. 2, Klaipėda, tel. (8 46) 21 97 24

Susitikime ant Eketės piliakalnio (Sendvario sen., Klaipėdos r.). Koordinatės 55° 47' 31.2" š. pl., 21° 10' 48" r. ilg.

RUGPJŪČIO 9 D. (SEKMADIENIS)

17.00. Lauko parodos „Smėlio karčemos (*Sandkrug*) kalnas“ atidarymo renginys

Lauko parodoje pristatoma Smėlio karčemos istorija. Parodos atidarymo metu trumpam atgis šios karčemos veikla, bus galima susipažinti su joje apsistojusiais keliautojais, paragauti garsiojo punšo.
Siaura Kuršių nerijos smėlio juosta buvo arčiausia pasiekti Sembą ir Kuršą. Kelionė nerijos kopomis ir pajūrio smėlynais arkliais, vežimu ar karieta buvo varginanti, trukdavo dvi tris paras. Todėl XIV–XIX a. palei kelią kūrėsi karčemų tinklas. Nerijoje prieš Klaipėdą išvargusiems keleiviams, kurjeriams, paštininkams ir vežikams tekdavo laukti atplaukiančio irklinio kelto, todėl čia taip pat buvo įkurta karčema. Amžiams bėgant dėl smėlio pustymų ir audrų mariose ji keitė savo vietą. Dabar smuklės sodybvietė, apaugusi alyvomis, vadinama Smėlio karčemos kalnu. Šalia šio kalno stūkso Prūsijos karaliaus Frydricho Vilhelmo III ąžuolai, o kaip neseniai nustatyta, ir prezidento Antano Smetonos ąžuolas.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Lietuvos jūrų muziejus, Smiltynės pl. 3, Klaipėda, mob. tel. 8 698 53 023

Susitikime Smiltynėje, prie Senosios perkėlos (Smiltynės pl. 1, Klaipėda). Koordinatės 55°42’10” š. pl., 21°07’00” r. ilg.

Vaizdas nuo Rambyno kalno. Nojaus Šepučio nuotr.

Rugpjūčio 10–30 d. ŽEMAITIJOJE

RUGPJŪČIO 10 D. (PIRMADIENIS)

11.00. Išvyka „Kelmės krašto piliakalnių legendos“
Renginio metu keliausime į Burbaičių piliakalnį, esantį Kelmės rajone, Kukečių seniūnijoje. Į išvyką bus pakviesti ir jaunieji maltiečiai bei samariečiai, tuo metu stovyklaujantys vasaros stovykloje.

Apžiūrint piliakalnį muziejininkai papasakos apie jo kilmę, atliktus archeologinius tyrimus, dalyviams bus skiriamos užduotys apie piliakalnį. Vėliau bus pasakojamos įdomiausios Kelmės krašto piliakalnių legendos, vyks viktorina „Svarbiausi faktai apie Lietuvos piliakalnius“. Pabaigoje prie piliakalnio dalyviai vaišinsis vietoje rastų žolelių arbata, užkandžiaus atsineštais sumuštiniais.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Kelmės krašto muziejus, Dvaro g. 15, Kelmė, mob. tel. 8 614 94 140

Būtina išankstinė registracija iki rugpjūčio 6 d.
el. paštu kelmesmuziejus@gmail.com

Susitikime ant Burbaičių piliakalnio (Kukečių sen., Kelmės r.). Koordinatės 55° 39’ 51.3” š. pl., 23° 2’ 15.4” r. ilg.

RUGPJŪČIO 11 D. (ANTRADIENIS)

16.00. Ekskursija „Kalnai kur dainavo...“
Medvėgalis – tai dvi kalvos viršūnės: aukštesnioji yra aukščiausias Žemaitijos taškas, žemesnioji (pietinė) – Medvėgalio piliakalnis (Pilies kalnas). Nuo 1960 m. ši vietovė – Medvėgalio kraštovaizdžio istorinis draustinis.

Ekskursijos metu klausysimės padavimų ir legendų apie Medvėgalio piliakalnį.
Istoriniuose šaltiniuose medinė Medvėgalio pilis minima nuo 1316 m. Pilį kryžiuočiai sudegino 1329 m. vasario 1 dieną. Medvėgalio gynėjai buvo priversti krikštytis, bet kryžiuočiams pasitraukus tuoj atsimetė nuo krikščionybės.

Anot padavimo, Medvėgaliu pilį imta vadinti, kai joje apsuptus gynėjus išgelbėjo dvi narsios mergelės, žinojusios kelią per kūlgrindą. Kai reikėjo nuspręsti, kas praneš kitoms pilims apie Medvėgalio apsiaustį, merginos pasakė: „Mudvi galiva“, o paskui išėjo ir pakvietė pagalbą.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Šilalės Vlado Statkevičiaus muziejus, Simono Gaudėšiaus g. 4, Šilalė, mob. tel. 8 685 27 768

Susitikime ant Medvėgalio piliakalnio (Karūžiškės II k., Laukuvos sen., Šilalės r.). Koordinatės 55° 37’ 44.4” š. pl., 22° 22’ 22.8” r. ilg.

RUGPJŪČIO 12 D. (TREČIADIENIS)

12.00. Pažintinė išvyka „Pasivakščiuojėms ont Nasruos kālna“

Išvykos metu aplankysime Nasros kalną, jame esantį šaltinį. Dalyviai pasiklausys Motiejaus Valančiaus apsakymo „Karė pas Salantų pilį“, kur minimas Nasros kalnas, susipažins su

Salanto upės kraštovaizdžiu, natūralia kalno augmenija. Vaikai savo išvykos įspūdžius įamžins piešiniuose, o suaugusieji – nuotraukose.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Vyskupo Motiejaus Valančiaus gimtinės muziejus, Motiejaus Valančiaus g. 9, Nasrėnų k., Kretingos r., mob. tel. 8 648 08 953

Susitikime Vyskupo Motiejaus Valančiaus gimtinės muziejuje (Nasrėnai, Motiejaus Valančiaus g. 9).
Koordinatės 55° 59′ 20.4″ š. pl., 21° 31′ 8.4″ r. ilg.

RUGPJŪČIO 12 D. (TREČIADIENIS)

14.00. Ekskursija „Šis piliakalnis Gediminą mena“

Ekskursijos metu lankysime vieną iš Veliuonos piliakalnių, vadinamą Gedimino kapo kalnu. Ant jo yra paminklinis akmuo, paklausysime šio piliakalnio istorijos ir legendų. Gedimino kapo kalnas, arba Veliuonos I piliakalnis, pagal tradiciją laikomas prie Veliuonos žuvusio didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino žūties vieta. Tyrinėjimai rodo čia stovėjus medinę pilį, kurią dažnai puolė kryžiuočiai. Kunigaikščiui Gediminui prie piliakalnio pastatytas paminklas.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Jurbarko krašto muziejus, Vydūno g. 21, Jurbarkas, mob. tel. 8 601 02 078

Susitikime ant Gedimino kapo kalno, Veliuonos miestelyje, Jurbarko r.
Koordinatės 55° 4′ 39.2″ š. pl., 23° 16′ 50.23″ r. ilg.

RUGPJŪČIO 13 D. (KETVIRTADIENIS)

17.00. Ekskursija „Ką mena Birutės parko kalnai ir kopos?“

Pažintinis maršrutas po aukščiausias Palangos parko vietas. Ekskursijos pabaiga ant Birutės kalno, kur dalyviai bus pakviesti apžiūrėti mūrinę koplytėlę, išgirs kalno istoriją ir legendas. Pagal pasakojimus, XIV a. Palangoje gyvenęs bajoras Vidmantas. Jis turėjo labai gražią ir kilnios širdies dukterį Birutę. Ji tapo vaidilute ir pasižadėjo visą gyvenimą kurstyti aukuro ugnį deivei Praurimei. Šį pasižadėjimą galėjo panaikinti tik kunigaikštis.

Iš karo žygio jodamas kunigaikštis Kęstutis, pamatęs Birutę ir pamilęs iš pirmo žvilgsnio, paprašė tekėti už jo. Birutė sutiko. Tada Kęstutis liepė toje vietoje pastatyti rūmus, o kalną pavadinti jos vardu. Po vestuvių jie susilaukė sūnaus Vytauto. Po Kęstučio žūties Birutė atsisakė krikštytis, grįžo į Palangą ir apsigyveno vyro pastatytuose rūmuose. Čia ji pasižymėjo dideliu atidumu paprastiems žmonėms, kiek galėdama stengėsi jiems padėti. Už tai žmonės ją nepaprastai gerbė ir net laikė šventąja. Mirusi kunigaikštienė buvo palaidota kalno viršūnėje. Jos kapą nuolat lankydavę ir krikščionys, prašydami palengvinti žemėje gyvenančių žmonių vargus. XVI a. kronikininkas Motiejus Strijkovskis liudija, kad žemaičiai ir kuršiai tą kalną vadinę šventos Birutės vardu. Birutės kalno legenda įsitvirtino žmonių sąmonėje kaip lietuviško atsparumo, tautinio išlikimo simbolis, sovietinės okupacijos metais kalnas visada žydėdavo gėlėmis. Jis priminė ir pareigą, ir būtiną prisirišimą prie savo namų, savo kultūros ir Tėvynės.

Renginys nemokamas
Išankstinė registracija el. paštu gintaro.muziejus@ldm.lt
Organizatorius: Palangos gintaro muziejus, Vytauto g. 17, Palanga, tel. (8 460) 30 313

Susitikime prie centrinio Birutės parko įėjimo Palangoje.
Koordinatės 55° 54′ 20″ š. pl., 21° 3′ 10″ r. ilg.

19.00. Kultūros valanda „Kartu su Maironiu ant Birutės kalno“

Birutės kalnas Palangoje yra ne tik unikali gamtinė erdvė, atverianti Baltijos jūros tolius ir É. André suprojektuoto parko panoramą, bet ir ypatinga kultūros vieta, kurioje buvo sukurtas Maironio eilėraštis „Nuo Birutės kalno“ ir kiti poeto kūriniai. Tai istorijos, legendų, meno simbolių, baltų ritualų ir krikščionybės simbolių vieta, kurios atminties skaitymui skirtas šis kultūros vakaras. Jo metu atlikėjai ir dalyviai skaitys, pasakos, dainuos vertingiausius šią vietą menančius kūrinius ar jų fragmentus.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Palangos gintaro muziejus, Vytauto g. 17, Palanga, tel. (8 460) 30 313

Susitikime ant Birutės kalno Palangoje. Koordinatės 55° 54′ 20″ š. pl., 21° 3′ 10″ r. ilg.

RUGPJŪČIO 14 D. (PENKTADIENIS)

17.00. Žaidimas šeimoms su vaikais „Baltų genčių pilių statymas Baltijos jūros paplūdimyje ties Birutės kalnu“

Smėlio pilių statymas – pažintinis žaidimas ant jūros kranto. Dalyviai iš smėlio kurs baltų genčių žemes, statys pilis ir įtvirtinimus.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Palangos gintaro muziejus, Vytauto g. 17, Palanga, tel. (8 460) 30 326

Išankstinė registracija el. paštu gintaro.muziejus@ldm.lt

Susitikime prie įėjimo į Palangos gintaro muziejų (Vytauto g. 17, Palanga). Koordinatės 55° 54′ 25″ š. pl., 21° 3′ 21″ r. ilg.

Julijos Paškevičiūtės nuotr.

RUGPJŪČIO 15 D. (ŠEŠTADIENIS)

12.00–20.00. Gyvosios istorijos diena – festivalis „Gīva Gondīnga“

Šis festivalis – tai istorijos, eksperimentinės archeologijos, rekonstrukcijos pristatymas viename didžiausių Kuršių (Ceklio) žemės centrų – Gondingos piliakalnyje.

Gandingos kūrimosi pradmenys, kaip ir vietovardžio kilmė, glaudžiai susiję su žemaičių etnogeneze ir kadaise čia gyvenusiais kuršiais. Tai liudija legendų gausa ir paplitę mitiniai įvaizdžiai. Apie Gandingos piliakalnį yra surinkta net 14 legendų. Pasakojama, kad piliakalnyje yra požemiai, kuriuose šį kraštą užkariavę švedai paslėpė didelius turtus, o juos saugoti pavedė velniams. Turtų sargas pasirodantis prašmatnaus ponaičio pavidalu, naktį ateina pas arkliaganius ar piemenis ugnies savo pypkei.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Žemaičių dailės muziejus, Parko g. 3A, Plungė, mob. tel. 8 629 28 680

Susitikime ant Gondingos piliakalnio (Gandingos k., Nausodžio sen., Plungės r.). Koordinatės 55° 53’ 12.9” š. pl., 21° 46’ 18” r. ilg.

RUGPJŪČIO 20 D. (KETVIRTADIENIS)

19.00. Šokio spektaklis-ekskursija „Naglio kalno istorijos“

Šokio spektaklis judesio, muzikos ir garso kalbomis pasakos Naglio kalno istorijas, menančias Litorinos jūros krantus, pagonių ir kuršių tradicijas, siekiančias XV amžių, legendas ir paslaptingus vietos gyventojų prisiminimus. Spektaklio šokėjai kvies išgyventi netikėtus potyrius, praplėsti gamtos ir istorijos suvokimo ribas. Spektaklyje dalyvauja Šeiko šokio teatras.

Renginys nemokamas
Išankstinė registracija el. paštu j.sliupo.sodyba@lnm.lt
Organizatorius: Lietuvos nacionalinio muziejaus Jono Šliūpo memorialinė sodyba, Vytauto g. 23, Palanga, mob. tel. 8 698 25 175

Susitikime vakarinėje Naglio kalno papėdėje Palangoje. Koordinatės 55° 55’ 57” š. pl., 21° 3’ 42” r. ilg.

Burbaičių piliakalnis. Rimanto Servos nuotr.

RUGPJŪČIO 21 D. (PENKTADIENIS)

15.00. Poezijos valanda „Paslaptingoji kalvelė“

Kretingos dvaro parke ant grafo Tiškevičiaus kalvos poezijos valandos metu kretingiškiai poetai skaitys savo kūrybos eiles, skambės muzika.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Kretingos muziejus, Vilniaus g. 43, Kretinga, mob. tel. 8 686 63 125

Susitikime ant Kretingos dvaro parko apžvalgos kalnelio. Koordinatės 55.900793, 21.249432.

RUGPJŪČIO 22 D. (ŠEŠTADIENIS)

18.00. Poezijos vakaras „Kur jūros bangos smėlio kalnus bučiuoja“

Palangos kurorto muziejus pakvietė Palangos ir aplinkinių rajonų poetus sukurti eiles Naglio ir Birutės kalvoms. Pernai metais užsimezgusi draugystė su kūrėjais tęsiasi ir šių metų renginiui savo poezijos pateikė net trylika poetų: Nerijus Stasiulis, Adelė Daukantaitė, Asta Brazaitienė, Laura Jonikė, Odeta Stirblytė, Irena Stražinskaitė, Janina Matevičienė, Austėja Daukšaitė, Nijolė Fultinavičienė, Alma Viskontienė, Mūza Svetickaitė, Anelė Mažeivaitė, Eglė Baranauskaitė. Eiles skaityti mielai sutiko Kretingos Jurgio Pabrėžos gimnazijos muzikos mokytojas Stasys Stončius, ilgus metus vaidinęs Palangos „Grubiajame“ teatre.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Palangos kurorto muziejus, Birutės al. 34A, tel. (8 460) 30 631

Susitikime Palangos kurorto muziejaus terasoje, Birutės al. 34A, Palanga.

RUGPJŪČIO 29 D. (ŠEŠTADIENIS)

17.00. Viešas renginys „Žemaičių dainos nuo Šatrijos kalno“

Renginio metu ant Žemaitijai ir visai Lietuvai svarbaus Šatrijos kalno skambės žemaičių dainos, atliekamos Žemaitijos etnografinių ansamblių, vyks Žemaičių muziejaus „Alka“ muziejininkų vedama edukacinė veikla.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Žemaičių muziejus „Alka“, Muziejaus g. 31, Telšiai, mob. tel. 8 698 47 582

Susitikime ant Šatrijos kalno, Luokės sen., Telšių r. Koordinatės 55° 52’ 21.3” š. pl., 22° 33’ 29.7” r. ilg.

Medvėgalio kalnas. N. Noreikos nuotr.

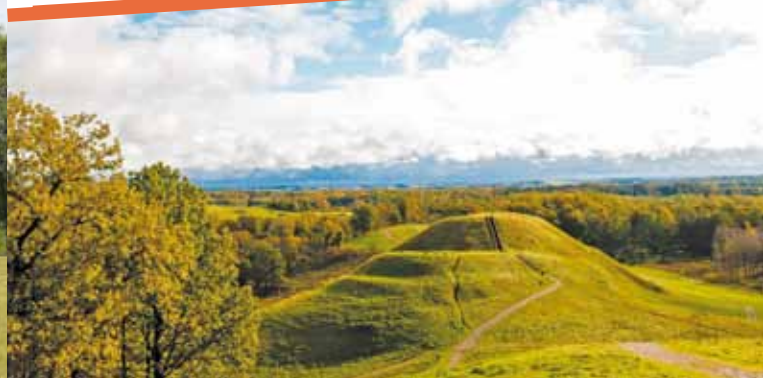

Rugsėjo 2–25 d.

AUKŠTAITIJOJE

RUGSĖJO 4 D. (PENKTADIENIS)

17.00. Baltų kultūros apeiginė šventė ant Raginėnų piliakalnio

Raginėnų piliakalnis – vienas įspūdingiausių šiaurės vidurio Lietuvoje. Kairiajame Daugyvenės krante esantis piliakalnis, vietinių dar vadinamas Raganų kalnu, yra netyrinėtas, tad tebesaugo savo paslaptis ir yra apipintas legendų. Baltų kultūros apeiginės šventės metu ant piliakalnio skambės dainos, suksis šokių rateliai, taip pat nebus pamirštos tradicijos ir apeigos.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Daugyvenės kultūros istorijos muziejus-draustinis, Burbiškio k., Pakalniškių sen., Radviliškio r., tel. (8 422) 56 110

Susitikime ant Raginėnų piliakalnio (Raginėnų k., Radviliškio r.). Koordinatės 55° 47’ 34.7” š. pl., 23° 51’ 53.7” r. ilg.

RUGSĖJO 5 D. (ŠEŠTADIENIS)

15.00. Renginys „Muzika Popiežiaus kelyje“

Jurgaičių piliakalnis, plačiau žinomas Kryžių kalno pavadinimu, liudija pagarbą ir ištikimybę kryžiaus aukai. Svarbiausias įvykis, išgarsinęs kalną visame pasaulyje – 1993 m. popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymas. Šiais metais minime 100-ąsias popiežiaus gimimo metines, kurioms skirta „Polifonijos“ choro parengta muzikinė programa. Susirinkusieji išgirs lenkų ir lietuvių autorių kūrinius, įkvėptus Jono Pauliaus II tekstų arba jo asmenybės.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Šiaulių „Aušros“ muziejus, Vilniaus g. 74, Šiauliai, tel. (8 41) 43 36 80

Susitikime prie Kryžių kalno (Meškuičių sen., Šiaulių r.). Koordinatės 56° 0’ 55” š. pl., 23° 25’ 0” r. ilg.

Raginėnų piliakalnis. Egidijaus Prascevičiaus nuotr.

RUGSĖJO 10 D. (KETVIRTADIENIS)

18.00. Vakaronė „Nuo kalvos ant kalvos – susišaukim...“

Biržų krašto folkloro ansamblių sambūris ant svarbiausio Biržų kalno, supilto šiaurinei LDK sienai ginti. Čia bus bandoma susišaukti, išsidėsčius ant visų keturių pilies bastionų, ant pylimų, archajiškiausiais Šiaurės Aukštaitijos instrumentais – ragais ir skudučiais, giedant sutartines, dainuojant karo dainas. Bus pabrėžiama gynybinė Biržų tvirtovės paskirtis, bandoma pajusti vienybę, bendrystę, kuri būtina, kad išliktume bet kokioms grėsmėms iškilus.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Biržų krašto muziejus „Sėla“, Jonušo Radvilos g. 3, Biržai, tel. (8 450) 33 390

Susitikime Biržų piliavietėje, Biržų krašto muziejaus lauko teritorijoje, Jonušo Radvilos g. 3, Biržai. Koordinatės 56° 12’ 18” š. pl., 24° 45’ 14” r. ilg.

RUGSĖJO 11 D. (PENKTADIENIS)

15.00. Konferencija ir edukacinės veiklos „Atgyjanti Ukmergės piliakalnio praeitis“

- 15 val. Ukmergės piliakalnio papėdėje – Tomo Baranausko knygos „Pabaisko mūšis: šaltiniai ir interpretacijos“ pristatymas. Dalyvaus autorius.
- 15.30 val. ant Ukmergės piliakalnio – muziejininko Raimondo Ramanausko pranešimas „Ukmergės miesto įsikūrimas“.
- 16–18 val. veiks edukacinės erdvės „Atgyjanti praeitis“: Teatralizuoti legendų ir padavimų pasakojimai (Ukmergės Vlado Šlaito viešoji biblioteka); Ukmergės kraštotyros muziejaus edukacijos (tekstilės dekoravimas, senoviniai vaikų žaislai ir žaidimai); edukacinės veiklos „Bitutė pilkoji“, „Žolynų magija“, „Rištinių lėlių dirbtuvės“, „Keramika ir molio žiedimas“.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Ukmergės kraštotyros muziejus, Kęstučio a. 9, Ukmergė, tel. (8 340) 63 957.

Susitikime Ukmergės piliakalnio papėdėje ir ant piliakalnio, Piliakalnio g., Ukmergė. Koordinatės 55° 14’ 58.6” š. pl., 24° 46’ 6.8” r. ilg.

RUGSĖJO 12 D. (ŠEŠTADIENIS)

14.00. Susitikimai ant Kulionių kalvų

Kulionių kalvos – ypatinga geografinė erdvė ir kultūrinės veiklos vieta, svarbus mokslo ir kultūros, etninės lietuvių atminties centras. Jį kūrę žmonės pirmą sykį susirinks visi kartu paliudyti mums savo idėjų ir veiklos prasmės.

- 14.00 val. ant Kulionių piliakalnio – knygos „Kulionių piliakalnis“ pristatymas. Dalyvauja dr. Dainius Razauskas.
- 15.00 val. Didžiųjų akmenų Saulės rate prie Etnokosmologijos muziejaus vyks susitikimas su dr. Gunaru Kakaru, prof. Libertu Klimka, prof. Vytautu Straižiu, Jonu Vaiškūnu, Sauliumi Lovčiku.
- 16.30 val. – ekskursija į Kaldinių kalną.

Renginys nemokamas
Organizatoriai: Molėtų krašto muziejus, Inturkės g. 4, Molėtai, mob. tel. 8 682 14 595;

Lietuvos etnokosmologijos muziejus, Kulionių k., Žvaigždžių g. 10, Čiulėnų sen., Molėtų r., mob. tel. 8 615 20 688

Susitikime ant Kulionių piliakalnio, Kulionių k., Molėtų r. Koordinatės 55° 19’ 1” š. pl., 25° 33’ 3” r. ilg.

RUGSĖJO 16 D. (TREČIADIENIS)

12.00. Renginys „Taurapilis: nuo lietuvių genties iki valstybės“

Taurapilio piliakalnis ir Tauragno ežeras – grožis, legendos, paslaptys ir atradimai. Šios vietos svarba dar iki galo neįvertinta, bet mūsų protėviai nuo seniausių laikų iki valstybės susikūrimo būtent Taurapilį rinkosi kaip saugią vietą gyventi. Kodėl ši vieta taip traukė? Susirinkusieji išgirs dr. Vykinto Vaitkevičiaus pasakojimą apie Taurapilio ir Tauragno paslaptis. Susirinkusiųjų taip pat laukia žygis, paskaita, arbata ir tautinio kulinarinio paveldo meduoliai, diskusijos prie laužo.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Utenos kraštotyros muziejus, Utenio a. 3, Utena, tel. (8 389) 61 637

Susitikime ant Taurapilio piliakalnio, Taurapilio k., Tauragnų sen., Utenos r. Koordinatės 55° 26’ 53” š. pl., 25° 52’ 10” r. ilg.

RUGSĖJO 21 D. (PIRMADIENIS)

18.00. Laužų ir dainų ant Liaudiškių piliakalnio sąšauka su kaimynais latviais

Liaudiškių piliakalnis (dar vadinamas Laukesos), esantis netoli Latvijos sienos, itin lankomas turistų, čia išlikę Pirmojo pasaulinio karo įtvirtinimai, netoli, vaizdingame kraštovaizdyje prie Balto ežero ir Laukesos upelio, yra parkas „Balto ežero šilas“. Zarasų krašto muziejus kartu su Zarasų folkloro ansambliu „Seluona“ (vad. Rima Vitaitė) ant piliakalnio surengs susitikimą-sąšauką su kaimynais latviais. Norintieji dalyvauti turės galimybę prie piliakalnio atvažiuoti užsakytu autobusu.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Zarasų krašto muziejus, Dominyko Bukonto g. 20, Zarasai, tel. (8 385) 52 456

Susitikime ant Liaudiškių piliakalnio, Zarasų sen., Zarasų r. Koordinatės 55°45’ 40.8” š. pl., 26°16’37.8” r. ilg.

RUGSĖJO 22 D. (ANTRADIENIS)

18.00. Vakaronė „Jei Moškėnų piliakalnis prabiltų...“

Vieno eksponato parodoje bus pristatomas Moškėnų piliakalnyje rastas ietigalis – per jį muziejininkai atskleis buvusių piliakalnio gyventojų kasdienybę. Piliakalnio papėdėje ir ant jo vyks edukacinės veiklos: papuošalų iš žalvario gamyba, juostų vijimas, šaudymas iš lanko ir kt.

Renginys nemokamas
Organizatorius: Rokiškio krašto muziejus, Tyzenhauzų g. 5, Rokiškis, tel. (8 458) 52 835

Susitikime šalia ir ant Moškėnų piliakalnio, Piliakalnio g., Moškėnų k., Rokiškio r. Koordinatės 55°58’05.7” š. pl., 25°26’20.4” r. ilg.

RUGSĖJO 25 D. (PENKTADIENIS)

12.00. Projekto „Lietuvos muziejų kelias“ programos „Kalnų ir kalvų kultūriniai renginiai“ baigiamasis renginys

Lietuvos muziejų kultūrinė sueiga prie Liudiškių piliakalnio, parodos pristatymas Anykščių koplyčioje-Pasaulio anykštėnų kūrybos centre, Anykščių kalvų lankymas.

Renginys nemokamas
Organizatoriai: Anykščių menų centras, Vilniaus g. 36, Anykščiai, tel. (8 381) 5 14 47;

Antano Baranausko ir Antano Vienuolio-Žukausko memorialinis muziejus, Antano Vienuolio g. 2, Anykščiai, tel. (8 381) 58 015

Susitikime prie Liudiškių piliakalnio, Liudiškių k., Anykščių r. Koordinatės 55°30’ 31.5” š. pl., 25°8’ 0.6” r. ilg.

PASTABA. Informacija gali keistis, todėl rekomenduojame artėjant renginiui ją pasitikslinti *www.muziejukelias.lt*.

Ukmergės piliakalnis. Ukmergės kraštototyros muziejaus archyvo nuotr.

Biržų piliavietės kalvos. Biržų krašto muziejaus „Sėla“ archyvo nuotr.

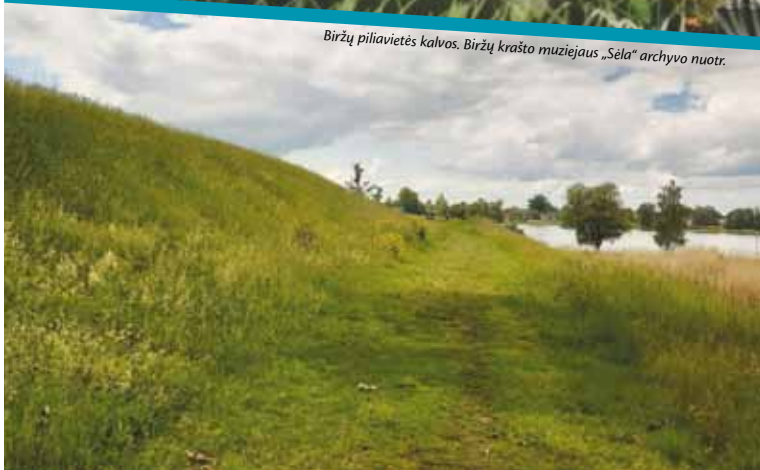

Nacionalinis kultūros paveldo aktualinimo, kultūros ir meno sklaidos ir modernių muziejinių iniciatyvų edukacinis projektas **„Lietuvos muziejų kelias“** pirmą kartą buvo vykdomas 2012-aisiais – Muziejų metais. Jis sutelkė tiek muziejininkų bendruomenę, tiek visų Lietuvos regionų visuomenę ir paskatino dalyvauti bendrame sumanyme.
2014–2018 m. Lietuvos muziejai įgyvendino penkerių metų renginių ciklą, skirtą Lietuvos valstybės atkūrimo100-mečiui.
2019–2021 m. Lietuvos muziejai įgyvendina nacionalinės kultūrinės tapatybės formavimo ir puoselėjimo programą „Tėvynės ieškojimas“, skirtą Lietuvos Respublikos atkūrimo 1990 m. kovo 11 d. 30-mečio sukakčiai 2020 m. pažymėti.
„Lietuvos muziejų kelias“ telkia dėmesį į kultūrinius Lietuvos kraštovaizdžius.

2019 m. „Lietuvos muziejų kelio“ tema – „Lietuvos kraštovaizdžiai: vandenų kultūrinė atmintis“.

Visi Lietuvos miestai ir miesteliai, Lietuvos kultūros ir meno asmenybės susijusios su upėmis ir jų legendomis: minime Antaną Baranauską ir matome Šventąją ties Anykščiais, kalbame apie Maironį ir regime Dubysą su jos „antkrančiais žaliais“ ties Raseiniais, prisimename Česlovą Milošą ir akyse iškyla Nevėžis, literatūrinis Isos slėnis ties Kėdainiais, Žemaitė neatsiejama nuo pievų prie Ventos. Apie visas upes yra išlikę legendų, padavimų, sakmių. Lietuvos muziejai – tų vaizdinių saugotojai, jų atminimo ženklų puoselėtojai. „Lietuvos muziejų kelio“ 2019 m. programa kvietė ieškoti Tėvynės per temos „Vandenų kultūrinė atmintis“ vaizdinius ir juos aktualizuojančias veiklas – parodas, edukacinius renginius, kultūrines ekskursijas, menines akcijas, kūrybines stovyklas, kūrybinius skaitymus ir kt. veiklas.

2020 m. „Lietuvos muziejų kelio“ tema – „Lietuvos kraštovaizdžiai: kalnų ir kalvų kultūriniai reginiai“.

Šiais metais siekiama pasižvalgyti nuo kalnų, kalvų, priekalnių, piliakalnių ir bokštų į erdves, į jų įamžinimą dailėje, muzikoje, folklore, fotografijose, kitose meno ir istorijos formose. Lankytojai kviečiami nuo Birutės kalno Palangoje žvelgti su Maironiu, nuo Juodojo kalno į Raigardo slėnį – Mikalojaus Konstantino Čiurlionio akimis, nuo Aušrakalnio – Vinco Mykolaičio-Putino, nuo „Laimės žiburio“ kalvos – Jono Biliūno akimis.

2021 m. „Lietuvos muziejų kelio“ tema – „Kultūriniai kraštovaizdžiai: parkų ir sodų menas“.

Daugelis muziejų susiję su istoriniais parkais – Europos kultūros formų fenomenais. „Lietuvos muziejų kelias“ 2021 m. juos atskleis naujoviškai, siedamas su Europos Tarybos kultūros kelių programa „Parkų ir sodų kelias“. Tai bus pirmas sisteminis bandymas „Lietuvos muziejų kelyje“ pamatyti europinės vertės ženklus ar jų likučius.

Redaktorė Mimoza Kligienė
Spaudai parengė S. Martecko individuali įmonė
Išleido Lietuvos muziejų asociacija, Šnipiškių g. 3, Vilnius
Spausdino UAB „Baltijos kopija“, Kareivių g. 13B, Vilnius

Viršeliuose:
Kernavės piliakalniai. Jono Vitkūno nuotr.
Lazdijų Rudaminos piliakalnis. Aldo Liaukaus nuotr.
Merkinės piliakalnis. Žygimanto Burzinsko nuotr.

LIETUVOS KRAŠTOVAIZDŽIAI: KALNŲ IR KALVŲ KULTŪRINIAI REGINIAI

Išsami „Lietuvos muziejų kelio“ programa

www.muziejukelias.lt

Informacija tel. +370 5 279 0918,

el. paštu muziejukelias@gmail.com

Programą parengė:

Aukštaitijos – Jolita Kirkilaitė,

Šiaulių „Aušros“ muziejaus Ryšių su visuomene skyriaus vedėjo pavaduotoja

Žemaitijos – Vida Kanapkienė,

Kretingos muziejaus direktorė

Mažosios Lietuvos – Liudvika Burzdžiuvienė,

Martyno Jankaus muziejaus direktorė

Suvalkijos (Sūduvos) – Tomas Kukauskas,

Marijampolės krašto ir Prezidento Kazio Griniaus muziejaus muziejininkas

Dzūkijos – Daina Pledienė,

Lazdijų krašto muziejaus direktorė

Programos komunikacijos koordinatorė – **Janina Stankevičienė**

Programos administratorė – **Lolita Valužienė**

ORGANIZATORIUS

PROJEKTO PARTNERIAI:

PROJEKTĄ FINANSUOJA

LIETUVOS KULTŪROS TARYBA

INFORMACINIAI PARTNERIAI: